

विरुद्धार्थी शब्द

अथ x इति
अजर x जराग्रस्त
अमर x मृत्यु
अधिक x उणे
अलीकडे x पलीकडे
अवघड x सोपे
अंत x प्रारंभ
अचल x चल
अचूक x चुकीचे
अडाणी x शहाणा
अटक x सुटका
अतिवृष्टी x अनावृष्टी
अती x अल्प
अर्थ x अनर्थ
अनुकूल x प्रतिकूल
अभिमान x दुरभिमान
अरुंद x रुंद
अशक्य x शक्य
अंधकार x प्रकाश
अस्त x प्रारंभ
अडचण x सोय
अशक्त x सशक्त
अर्धवट x पूर्ण
अमूल्य x कवडीमोल
असतो x नसतो
अपेक्षाभंग x अपेक्षापूर्ती
अंथरूण x पांघरूण
आरंभ x शेवट
आठवण x विस्मरण
आशा x निराशा
आता x नंतर
आत x बाहेर

आनंद x दुःख
आला x गेला
आहे x नाही
आळशी x उद्योगी
आकर्षण x अनाकर्षण
आकाश x पाताळ
आतुरता x उदासीनता
ओबडधोबड x गुळगुळीत
आदर्श x अनादर्श
आवडते x नावडते
आवश्यक x अनावश्यक
आज्ञा x अवज्ञा
आधी x नंतर
आघाडी x पिछाडी
आजादी x गुलामी
आशीर्वाद x शाप
आस्था x अनास्था
आदर x अनादर
आडवे x उभे
आंधळा x डोळस
ओला x सुका
ओळख x अनोळख
इकडे x तिकडे
इथली x तिथली
इष्ट x अनिष्ट
इमानी x बेइमानी
इच्छा x अनिच्छा
इलाज x नाइलाज
उघडे x बंद
उच x नीच
उजेड x काळोख
उदासवाणा x उल्हासित
उभे x आडवे
उमेद x मरगळ

उंच x बुटका
उतरणे x चढणे
उत्तम x क्षुद्र
उदघाटन x समारोप
उदास x प्रसन्न
उधार x रोख
उपकार x अपकार
उपदेश x बदसल्ला
उपयोगी x निरुपयोगी
उपाय x निरुपाय
उलट x सुलट
ऊन x सावली
उगवणे x मावळणे
उशिरा x लवकर
उत्तेजन x विरोध
उत्साह x निरुत्साह
उद्धट x नम्र
उदार x कंजूष
एकदा x अनेकदा
ऐटदार x केविलवाणा
कर्कश x संजुल
कडक x नरम
कबूल x नाकबूल
कठीण x सोपे
कल्याण x अकल्याण
कष्टाळू x कामचोर
कंटाळा x उत्साह
काळा x पांढरा
कायदेशीर x बेकायदेशीर
कौतुक x निंदा
क्रूर x दयाळू
कोरडा x ओला
किमान x कमाल
कीव x राग

कृतज्ञ x कृतघ्न
कृपा x अवकृपा
कीर्ती x अपकीर्ती
खरे x खोटे
खात्री x शंका
खाली x वर
खादाड x मिताहारी
खुळा x शाहाणा
खूप x कमी
खरेदी x विक्री
गरम x थंड
गढूळ x स्वच्छ
गद्य x पद्य
गाव x शहर
गारवा x उष्मा
ग्राहक x विक्रेता
गुरु x शिष्य
गुप्त x उगड
गुणी x अवगुणी
गुणगान x निदा
गोड x कडू
गोरा x काळा
गौण x मुख्य
चढ x उतार
चढणे x उतरणे
चपळ x सुस्त
चांगले x वाईट
चूक x बरोबर
चोर x गोलीस
चिमुकला x थोरला
चिरंजीव x अल्पजीवी
घट्ट x सैल
छोटी x मोठी
छोटेसे x मोठेसे

जड x हलके
जय x पराजय
जन्म x मृत्यू
जवळची x लांबची
जगणे x मरणे
जमा x खर्च
जर x तर
जलद x हळू
जागणे x झोपणे
जास्त x कमी
जागरूक x निष्काळजी
जागृत x निद्रिस्त
जाणे x येणे
जिवंत x मृत
जिकणे x हरणे
जुने x नवे
जेवढा x तेवढा
जोश x कंटाळा
झोप x जाग
झोपडी x महाल
टंचाई x विपुलता
टिकाऊ x ठिसूळ
ठळक x पुसट
डावा x उजवा
डौलदार x बेढप
तरुण x म्हातारा
तहान x भूक
तुरळक x दाट
ताजी x शिळी
ताल x बेताल
तेजस्वी x निस्तेज
तिरके x सरळ
थंड x गरम
थंडी x उष्मा

थोर x लहान
थोरला x धाकटा
थोडे x जास्त
दया x राग
दयाळू x जुलमी
दाट x विरळ
दीन x रात
दिवस x रात्र
दुरित x सज्जन
दुःख x सुख
दुष्काळ x सुकाळ
दुष्ट x सुष्ट
देशभक्त x देशद्रोही
धडधाकट x कमजोर
धर्म x अधर्म
धाडस x भिन्नेपणा
धूसर x स्पष्ट
नफा x तोटा
नवे x जुने
नम्रता x उद्धटपणा
नाजूक x राठ
निद्रा x जागृती
निर्मळ x मळकट
निमंत्रित x आगंतुक
निंदा x स्तुती
निर्बंध x मोकळीक
निर्जीव x सजीव
निराश x उत्साही
निःशस्त्र x शस्त्रधारी
निर्भय x भयभीत
नोकर x मालक
नेहमी x क्वचित
नुकसान x फायदा
नेता x अनुयायी

न्याय x अन्याय
पक्की x कच्ची
पडका x धडका
पराक्रमी x भिन्ना
परका x स्वकीय
पहिला x शेवटचा
पलीकडे x अलीकडे
परवानगी x बंदी
प्रकाश x अंधार
प्रश्न x उत्तर
प्रामाणिकपणा x लबाडी
प्राचीन x अर्वाचीन
प्रेमळ x रागीट
प्रेम x द्वेष
प्रचंड x चिमुकला
प्रत्यक्ष x अप्रत्यक्ष
प्रतिकार x सहकार
प्रमाण x अप्रमाण
प्रगती x अधोगती
पाप x पुण्य
पात्र x अप्रात्र
पायथा x शिखर
पांढरा x काळा
प्रारंभ x अंत
पुढची x मागची
पुष्कळ x थोडे
पूर्ण x अपूर्ण
पूर्व x पश्चिम
पौर्णिमा x अमावास्या
प्रिय x अप्रिय
फसवी x स्पष्ट
फायदा x तोटा
फार x कमी
फुलणे x कोमेजणे

फुकट x विकत
फिकट x गडद
बहुमान x अपमान
बरोबर x चूक
बलाढ्य x कमजोर
बसणे x उठणे
बंद x उघडा
बंधन x मुक्तता
बंडाळी x सुव्यवस्था
बाल x वृद्ध
बाहेर x आत
बिघात x दुरुस्ती
बुद्धिमान x निर्बुद्ध
बुद्धिमान x ढ
बेसावध x सावध
बेसूर x सुरेल
भडक x सौम्य
भरती x ओहोटी
भरभर x सावकाश
भले x बुरे
भक्कम x कमकुवत
भय x अभय
भयंकर x सौम्य
भयभीत x निर्भय
भव्य x चिमुकले
भसाडा x मंजुळ
भरती x आहोटी
भान x बेभाम
भारतीय x अभारतीय
भाग्यवंत x दुर्भाग्यी
भांडण x सलोखा
भिकारी x सावकार
भूक x तहान
भूषण x दूषण

महान x क्षुद्र
मधुर x कडवट
महाल x झोपडी
मऊ x टणक
मंद x प्रखर
मंजुळ x कर्कश
माता x पिता
माथा x पायथा
माय x बाप
मालक x नोकर
मान x अपमान
माया x द्वेष
माघारा x सामोरा
मान्य x अमान्य
म्हातारा x तरुण
मिटलेले x उघडलेले
मित्र x शत्रू
मैत्री x दुश्मनी
मोठा x लहान
मोकळे x बंदिस्त
मौन x बडबड
मृत्यू x जीवन
मृदू x कठीण
मुका x बोलका
मूर्ख x शहाणा
यशस्वी x अयशस्वी
यश x अपयश
याचक x दाता
येईल x जाईल
योग्य x अयोग्य
रक्षक x मारक
रुडू x हसू
राग x लोभ
राजा x रंक

रुचकर x बेचव
रूपवान x कुरूप
रेखीव x खडबडीत
रिकामे x भरलेले
रोड x सुट्ट
लहानपण x मोठेपण
लक्ष x दुर्लक्ष
लवकर x उशिरा
लबाड x भोळा
लबाडी x प्रामाणिकपणा
लय x प्रारंभ
लक्ष x दुर्लक्ष
लाडके x नावडते
लांब x जवळ
लांबी x रुंदी
लेचापेचा x भक्कम
लोभी x निर्लोभी
वाकडे x सरळ
वापर x गैरवापर
वृद्ध x तरुण
विचार x अविचार
विद्यार्थी x शिक्षक
विश्वास x अविश्वास
विलंब x त्वरा
विशेष x सामान्य
विद्वान x अडाणी
विष x अमृत
विरोध x पाठिंबा
विसरणे x आठवणे
वेडा x शहाणा
वेगात x हळूहळू
व्यवस्थित x अव्यवस्थित
शत्रू x मित्र
शहर x खेडे

शकून x अपशकून
शाप x वर
शंका x खात्री
शेवट x सुरवात
श्वास x निःश्वास
शिखर x पायथा
शिकारी x सावज
शिस्त x बेशिस्त
शिक्षा x शाबाशकी
शीतल x उष्ण
शीत x अशीत
शक्य x अशक्य
शेंडा x बुडखा
शुद्ध x अशुद्ध
शूर x भित्रा
श्रीमंत x गरीब
श्रेष्ठ x कनिष्ठ
सकाळ x संध्याकाळ
सज्जन x दुर्जन
सदाचार x दुराचार
सभ्य x असभ्य
सतर्क x बेसावध
सतेज x निस्तेज
समाधान x असमाधान
सरस x निरस
समान x असमान
समृद्धी x दारिद्र्य
सत्य x असत्य
सरळ x वाकडा
संवाद x विसंवाद
स्वच्छ x घाणेरडा
स्वतंत्र x परतंत्र
स्वस्थ x बेचैन
स्वहित x परमार्थ

स्वदेश x परदेश
स्तुती x निंदा
स्वस्त x महाग
स्वाधीन x पराधीन
स्वागत x निरोप
स्वार्थ x परमार्थ
स्वार्थी x निःस्वार्थी
स्पष्ट x अस्पष्ट
सावध x बेसावध
साहसी x भिन्ना
सार्थ x व्यर्थ
साम्य x फरक
सान x थोर
सावकाश x पटकन
सार्वजनिक x खाजगी
सानुली x मोठी
सामुदायिक x वैयक्तिक
स्थिर x अस्थिर
सुप्रसिद्ध x कुप्रसिद्ध
सुरक्षित x असुरक्षित
सुख x दुःख
सुटका x अटक
सुशिक्षित x अशिक्षित
सुगंध x दुर्गंध
सुंदर x कुरूप
सुदैवी x दुर्दैवी
सुरुवात x शेवट
सुभाषित x कुभाषित
सूर्योदय x सूर्यास्त
सोपे x कठीण
सोय x गैरसोय
सौजन्य x उद्धटपणा
सेवक x मालक
हळू x जलद

हसणे x रडणे

हलके x जड

हजर x गैरहजर

हसतमुख x रडततोंड

हार x जीत

हिम्मत x भय

हिंसक x अहिंसक

हिरमुसलेला x उत्साही

हित x अहित

हिशेबी x बेहिशेबी

हीन x दर्जेदार

हुशार x मूठ

होकार x नकार

क्षमा x शिक्षा

ज्ञान x अज्ञान